

Sanda Rašković Ivić, predsednica DSS, u razgovoru za *Danas* povodom učešća u vlasti u prestonici

Povlačim se ako bude izbora u stranci

- Neviđeni je skandal da Siniša Mali raspisuje u DSS izbornu skupštinu
- Beograd na vodi nije lokalni, već strateški državni projekat

Strana 4

Miroslava Milenović, članica Saveta za borbu protiv korupcije, za *Pravo Danas*

Premijer Vučić i tabloidi govore istim jezikom

Ministar Tasovac bi trebalo da se probudi i počne da radi svoj posao ■ Tri meseca imamo konstantno nipodaštavanje onih koji su radili Izveštaj o medijima ■ Vlastima samo važno da kaže da nema cenzure

Beograd - Početni optimizam o odnosu vlasti prema novom Izveštaju o medijima Saveta za borbu protiv korupcije zasnivao se na sastanku sa resornim Ministarstvom kulture i informisanja i tome da će njihov tim raditi dan-noć i da će dati svoje viđenje. Od tog momenta prošla su tri meseca, a imamo konstantno nipodaštavanje i onih koji su radili izveštaj, i samog Saveta za borbu protiv korupcije, i samog izveštaja, a da konstruktivne debate nije bilo. Što se tiče vlasti, imamo gromoglasno ćutanje, ističe za *Danas* Miroslava Milenović, članica Saveta za borbu protiv korupcije, koja je pre tri meseca izjavila za naš list da očekuje da vlast neće ignorisati izveštaj o medijima kao što je prethodna zanemarila izveštaj Verice Barać iz 2011. godine.

B. C.
Strane 8-9

Izveštaj doživljavaju kao strip o Miki Mausu: Miroslava Milenović

Foto: Sanda Rašković Ivić

Sabor Srpske pravoslavne crkve smenio vladiku kanadskog Georgija

Slučaj Filaret na dnevnom redu

Strana 5

Glavne u postupku: Jadranka Joksimović i Tanja Mišćević
Foto: Nenad Borić / FoNet

Do kraja maja treba da bude poznat sastav užeg pregovaračkog tima Srbije za pregovore sa EU

Počeli razgovori sa kandidatima

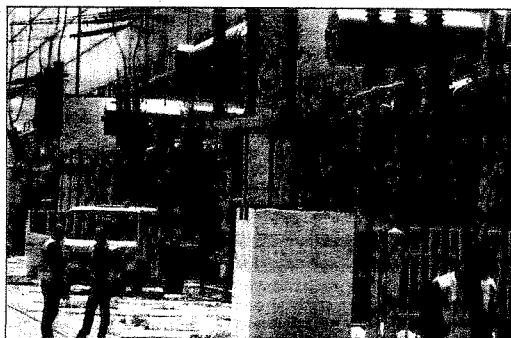
Strana 2

NBS ocenjuje da ni ove godine neće biti privrednog rasta

Struja će verovatno poskupeti 7,5 odsto

- Centralna banka smatra da će država sa MMF-om postići dogovor prema kojem akcize za električnu energiju neće biti

Strana 13

Termoelektrane i dalje glavni oslonac u proizvodnji struje: TE „Nikola Tesla“

SPECIJALNO U DANASU

Julija Timošenko

Sudbina Ukrajine je sudbina Evrope

Strana 14

Klaus Švab, osnivač i direktor Svetskog ekonomskog foruma

Stručnost važnija od kapitala

Strana 11

PRAVOC Danas

● Miroslava Milenović, članica Saveta za borbu protiv korupcije, za Danas

Vučić i tabloidi govore istim jezikom

RAZGOVOR

Ministar Tasovac bi trebalo da se probudi i počne da radi svoj posao

Vlastima samo važno da kažu da nema cenzure

Beograd. Početni optimizam o odnosu vlasti prema novom Izveštaju o medijima Saveta za borbu protiv korupcije zasnivao se na sastanku sa resornim Ministarstvom kulture i informisanja i tome da će njihov tim raditi dan-noć i da će dati svoje viđenje. Od tog momenta prošla su tri meseca, a imamo konstantno nipodaštavanje i onih koji su radili izveštaj i samog Saveta za borbu protiv korupcije i samog izveštaja, a da konstruktivne debate nije bilo. Što se tiče vlasti, imamo gromoglasno ćutanje, ističe za Danas Miroslava Milenović, članica Saveta za borbu protiv korupcije, koja je pre tri meseca izjavila za naš list da očekuje da vlast neće ignorisati izveštaj o medijima kao što je prethodna zanemarila izveštaj Verice Barać iz 2011. godine.

● Da li ste posle tog prvog sastanka i nakon što ste objavili Izveštaj imali još razgovora sa predstavnicima Ministarstva kulture?

- Ne. Čak je ministar Tasovac izjavio da je Izveštaj prepun grešaka, kao i da je dogovoren sastanak sa Svetom

Licemerje vlasti

„Osim gromoglasnog ćutanja vlasti, plašim se da će opet naše preporuke da se nadu u nekom akcionom planu za otvaranje nekog poglavlja kao što biva. Imamo ignorisanje preporuka Saveta, a onda neko poglavlje otvaramo sa preporukom 'da čujemo Svet'. Tako u Akcionom planu za otvaranje poglavlja 23 stoji obaveza da Vlada Srbije raspravlja o Izveštajima Saveta u roku od deset dana i da na te sednice zove članove Saveta. Ta obaveza je zapisana za četvrti kvartal ove godine i to pokazuje licemerje vlasti. Ne razumem zašto to ne možemo da radimo odmah, a ne da čekamo da nam Evropa to otvori kao bi vlada čitala izveštaje svog savetodavnog tela“, navodi Miroslava Milenović.

na kojem će se pričati o tome. Nažalost, to se nije desilo.

● On tada nije rekao na kakve greške misli. Možete li da pretpostavite?

- Možda na štamarske. Pretpostavljam da je odsustvo komunikacije i želje za razmenom onoga u čemu se ne slažemo, nego samo diskreditacije,

nešto u čemu je ova vlast vrlo komotna. Interesantno je da smo u martu imali skupštinski Odbor za informisanje na kojem smo se našli sa resornim ministrom i ukrstili koplja, ali samo po pitanju cenzure, autocenzure i tabloidizacije gde zapravo nismo uspeali da se razumemo. Deluje kao da se čitav ovaj izveštaj i sličice o vlasničkoj strukturi shvata kao roman o Miki Mausu i da misle da je usvojenim medijskim zakonima završena priča. Deo o tokovima novca vlasti je, pak, suviše suvoparan i to preskaču. Dodu do kraja Izveštaja gde je tabloidizacija, cenzura i autocenzura na dve strane, te deluje kao da je vlasti najvažnije da kaže da nema cenzure, a da je tabloidizacija isključivo u tabloidima i da je tako svuda u svetu. Ministar bi trebalo da se probudi i počne da radi svoj posao.

● Tasovac je nedavno rekao da je Ministarstvo usvojilo nove zakone i da je sada deo odgovornosti i na urednicima i novinarima.

- To je jako lepo, ako bismo shvatali funkciju vlasti da usvaja zakone i ništa više. Slažem se da je odgovornost i na novinarskim udruženjima, urednicima i novinarima, ali da su nadležno ministarstvo i vlast završili svoj posao - nisu. Jedno je usvojiti zakon, a drugo je da on može biti primenljiv i da se primenjuje.

● Izveštaj Verice Barać ignorisali su i vlast i mediji. Čini se da je sada situacija sa medijima malo drugačija. Da li ste zadovoljni?

- Jeste, drugačije je, ali nisam zadovoljna. Očekivala sam da javni servisi budu malo aktivniji, očekivala sam debate, da ćemo otvoriti razna pitanja i da Izveštaj bude povod za konstruktivnu raspravu. Što se tiče medija, lokalni mediji su bili otvoreniji prema radu Saveta i prema Izveštaju, ali su veći elektronski mediji bili potpuno nemi. Da napomenem da nas na RTS nema, kao ni na B92, Prvoj, Pinku, Studiju B...

● A da li ste za ova tri meseca dobili neke reakcije političara i državnih zvaničnika?

- Ne, nismo. Kroz novine, kroz jedan tabloid smo imali diskreditaciju ljudi koji su radili na tom Izveštaju. Lično sam pretrpela diskreditaciju i od premijera. On je govorio istim jezikom kao i jedan tabloid, što je vrlo intere-

Foto: Stanislav Milosavljević

Sadašnja vlast uletela u razgažene cipele prethodne i prijatno se oseća

santno da tabloid i premijer imaju iste rečenice. Takođe, ministar Gašić je rekao „šta je tu topla voda što imam 20 godina televiziju“, a mi nismo pričali o tome da on ima televiziju već o tome da od kada je SNS na vlasti, on ima tri televizije i da mu je televizija u blokadi preko hiljadu dana, a da normalno radi. Pričali smo i o određenim budžetskim sredstvima koje njegove televizije dobijaju. Odgovor je bio da su te pare dobijene na konkursu i ne sumnjamo u to, ali skrećemo pažnju da tu nešto debelo nije u redu. Primili smo i nekoliko pisama gde nam je rečeno da to što piše u Izveštaju ne stoji. Tanjug nam je ukazao da su izrečene neistine, a mi smo to preneli od portala Pištaljka koji je tada objavio i ugovore na koje smo se pozvali, te nam nije bilo jasno šta tu nije bilo tačno. RRA, sadašnji REM, skrenuo je pažnju da nije tačna cifra dugovanja i to je ispravljeno. Časopis Vreme nam je skrenuo pažnju da im nije dao Mišković kredit nego da je jedna od njegovih firmi garantovala za taj kredit i to smo izmislili. Na Izveštaju od više od 160 strana može da se potkrade neka greška, a

ministar Tasovac je to zloupotrebio i rekao da je Izveštaj pun grešaka. Imali smo tri greške koje smo ispravili, a koje suštinski ne menjaju generalnu sliku. Mislim da ministar ne shvata resor kojim rukovodi.

● Rekli ste pre tri meseca da biste voleli da naprednjaci ponovo najviše citiraju Izveštaj kao što su onaj iz 2011. kada su bili opozicija. Ovoga puta se ni opozicija nije istakla, zar ne?

- Moram da kažem da ne. I to je potvrdilo moju davnu sumnju da se radi o potpisanom paktu o nenapadanju. Nikome ne odgovara da otvara tu Pandorinu kutiju. Prethodni su devastirali i rasturili medije, ovi su samo nastavili. Deo izveštaja se, ipak, odnosi i na prethodnu vlast i da je sadašnja vlast uletela u razgažene cipele u kojima se krajnje prijatno oseća. Deo izveštaja priča i o sadašnjosti, i o Vojvodini gde je druga politička opcija, i na kraju krajeva, vi nemate svuda SNS na lokalima. Očigledno da nikome ne odgovara da se uspostavi transparentnost u vlasti i u finansiranju medija.

● Da li ima nagoveštaja da će neka

Dobro je proživeo ko se dobro prikrilo.

Latinska izreka

od 24 preporuke koje ste dali biti uzeta u obzir?

- Broj preporuka uopšte nije slučaj i odnosi se na 24 nezavršena predmeta spornih privatizacija. Ako pogledamo preporuke, upućene su najpre Vladi Srbije, zatim Ministarstvu kulture i informisanja, Agenciji za privatizaciju, ministarstvima privrede, finansija i unutrašnjih poslova, Poreskoj upravi, APR, REM, Ratelu, UO RTS i

Nema nas na RTS, B92, Prvoj, Pinku, Studiju B

RTV, ETV, Agenciji za borbu protiv korupcije, Državnoj revizorskoj instituciji, tužilaštvu... Od 24 preporuke, zadovoljstvo mi je što je Agencija za borbu protiv korupcije prepoznala značaj preporuke i da je u toku primene iste. Zadovoljna sam što DRI kreće reviziju finansijskih izveštaja političkih partija, naročito o političkim kampanjama 2014. Veliko mi je zadovoljstvo i što je predsednik Saveta REM Goran Karadžić rekao da će tri preporuke koje se odnose na njih biti ispunjene. To je neki početak. S druge strane, resorno ministarstvo smatra da je usvojenim zakonima sve završeno. Primena tih zakona pokazuje da to nije tako.

● **A preporuka koja se odnosi na Savet za štampu, kao jedino „nedržavno“ telo?**

- Da, Ljiljana Smajlović je rekla da će Savet za štampu u okviru svojih ingerencija postupiti po preporukama. Preporuka je da Savet mora sam da ojača, ali mu vlast to mora dozvoliti.

Bojan Cvejić

Promišljanje pravne stvarnosti: Zoran Ivošević

Predstavljena knjiga profesora Zorana Ivoševića „Direktan pogled sa strane“

Budilnik pravnika

Beograd - Sudijama ne priliči medijski nastup, za njih treba da govore njihove presude. Ipak ni sudu ne priliči da pomaže kradljivcima izbora - objasnio je profesor i bivši sudija Vrhovnog suda Zoran Ivošević razloge zbog kojih je davne 1996. godine odlučio da počne da piše u medijima. Kako sa tom praksom nije prestajao, juče u prostorijama Saveza samostalnih sindikata je promovisana njegova knjiga „Direktan pogled sa strane“, osma po redu koju sačinjavaju njegovi autorski tekstovi objavljeni u štampanim medijima, između ostalih i u Danasu.

Advokat Božo Prelević je istakao da tekstovi Zorana Ivoševića predstavljaju zbirku sabranih misli o sumornom smetištu u kojem živimo, o našem ustavom i zakonom zaštićenom grobu.

- Stručno oko Zorana Ivoševića lako uočava anomalije društva koje će

sutra postati nerešivi problemi. Ova knjiga predstavlja obračun sa bolešću spavanja - naveo je Prelević.

Vida Petrović Škero, bivša predsednica Vrhovnog suda, navela je da je Ivoševićeva knjiga ogolila da ono što se danas radi u domaćem pravosuđu predstavlja simulaciju reformi i eksperiment sa granom vlasti koja nema mehanizam da se izbori sa politikom.

Slobodan Šoškić, predsednik Advokatske komore Beograda, rekao je da „Direktan pogled sa strane“ upotpunjuje saznanje o tome u kakvoj sredini živimo.

- Ima jako malo Zorana Ivoševića, pravnika koji nemaju strah. Ovoj profesiji je strah imanentan i mislim da će ova knjiga da probudi mnoge pravnike i da im umanji strah. Ona nam govori da nije sve izgubljeno, već samo treba da nas bude više - naglasio je Šoškić.

V. J.

Postoje li nezavisne institucije?

Zoran R. Tomić

profesor Pravnog fakulteta u Beogradu

LIČNI STAV

Kada smo umorni... napadaju nas ideje koje smo odavno pobedili (Fridrih Niče)

1. Da li smo ideju nezavisnih javnih institucija doista već društveno osvojili i operacionalizovali, ili smo - opet, još jedared - tek na početku te i takve bitke? Inače, tri su klasična konstitutivna elementa svake institucije: 1) određena ideja, cilj; 2) organizacija, mreža odnosa unutar nje i sa okruženjem; 3) delatnost. Instituciju odlikuju najmanje dva ključna svojstva: a) trajnost, postojanost - institucionalno jezgro opstaje i pre i posle onih koji ga u određenom periodu predstavljaju; b) specijalizovanost, povezanost sa stručnošću pripadajućih kadrova - njihova posvećenost i oспособljenost za poslove dotične institucije.

2. Najpre, nezavisnost institucije podrazumeva čvrste pravne garancije da je političko-partijski moćnici ostave na miru u savezstvu pravde, pravne sigurnosti, struke, moralnosti, razumnosti i savesnosti. Naročito: 1) da je strukturalno odvojena od političko-izvršne vlasti; 2) da političko-izvršna vlast ni na koji način ne određuje, niti utiče na njen sastav, na izbor nosilaca poslova nezavisne institucije; 3) da joj ne daje uputstva, da ne koordinira njen rad; 4) da ne sprovedi nadzor nad nezavisnom institucijom, da je ne kontroliše i ne sankcioniše. Zatim, da bi verifikovao nezavisnost institucije, pojedinac (ili više njih) koji je oličava u određenom razdoblju mora da bude

znalac i prava i života, hrabar i otporan, politički neutralan u svom službenom postupanju - da on svojom funkcijom primereno utiče u okviru svog delokruga i nadležnosti, a da bude nepodložan uticajima svih ostalih na svoju misiju. Najzad, istinski nezavisna institucija nezastavno mora da ima solidnu materijalnu podlogu sopstvene delatnosti, ničim uslovljenu: finansijska sredstva, prostorije, opremu i takvu naknadu za rad koja omogućava pripadajućim vršiocima fanatičnu predanost deli-

Nezavisnost podrazumeva samostalnost, ali samostalnost automatski ne uključuje nezavisnost

katnom poslu, kao antikoruptivna injekcija.

3. - U sadašnjoj Srbiji su - na prvom mestu - zvanično/nominalno pravno nezavisni sudovi i sudije, kao i političko-sudski organ, Ustavni sud i njegove tribunaldžije. Centralna/Narodna banka je ex lege, ali ne i ex constitutione nezavisna institucija. Svojevrstno nezavisnost imaju ex lege i regulatorne javne agencije (za zaštitu konkurencije, za telekomunikacije, za radiodifuziju, za hartije od vrednosti). Nezavisan je ex constitutione i Visoki savet pravosuđa. Ustavno nezavisna institucija je i Zaštitnik građana. Ex lege je, iako nije ustavna institucija, samostalan i nezavisan u vršenju svojih nadležnosti i Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, takođe Poverenik za zaštitu ravnopravnosti i Agencija za borbu protiv korupcije. Javni beležnici su takođe ex lege nezavisni javni službenici, ali nisu institucija. Merodavni zakoni utvrđuju nezavisnost i Advokatske komore Srbije i komora u njenom sastavu, kao i Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki; no, ni to nisu institucije. Ovom prilikom, ostavljam po strani „nezavisne intelektualce“ i tzv. nezavisne eksperte i organizacije, samozvane nezavisne medije i si. Iako i među njima ima onih sa pojedinim bitnim institucionalnim crtama. Sve u svemu, pred nama je prava normativna, nominalna poplava „nezavisnih“ maltene od svih i svakoga.

4. Načelno, da bi postojali originalni, a ne jedino „papirnati“ nezavisni subjekti, da bi se izdvajali i cvetali važno je detektovati one zavisne: zavisne politički, partijski, lično, poslovno, radno, službeno, zdravstveno, materijalno, porodično, vaspitno, verski i drugo.

Samostalnost znači da je neko odvojen od drugih, bilo u organizacionom, bilo u funkcionalnom smislu, ili u oba ta značenja jednovremeno. Nezavisnost podrazumeva samostalnost, ali samostalnost automatski ne uključuje nezavisnost. U političkoj sferi, Vlada, organi i organizacije državne uprave i javno tužilaštvo su samostalni u okviru svojih ovlašćenja, ali ni na papiru ne poseduju oreol nezavisnosti. Lojalnost pak uglavnom može da bude četvorna: (1) izvesnoj ideologiji ili religiji; (2) nekom subjektu ili organizaciji; (3) određenim pravilima, pre svega ustavu i zakonu; (4) profesiji, znanju. Prve dve lojalnosti predstavljaju istinski zavisnost. Ostale dve obično podupiru i samostalnost i nezavisnost.

Nastavak sutra

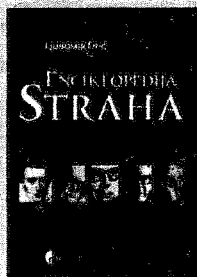
O jednom od osnovnih ljudskih osećanja (22)

Kletva

SLUČAJ

Vrsta verbalne magije zasnovane na verovanju da izgovorene reči imaju snagu tajanstvenog delovanja na lice kojem su upućene. Proističe iz nemoći da se drugačije ostvari željeni uticaj i predstavlja arhaično sredstvo pravde koje se koristi kao odgovor na nepravdu i učinjeno zlo. Podstaknuta gnevom i osvetničkim strastima, kletva je pokazatelj statusa i stanja uvredjenog, poniženog i nemoćnog pojedinca koji se njome služi. Verovanje da ima uticaj na onoga kome je kletva izrečena učinilo je kletvu moćnim sredstvom zastrašivanja. Iz straha da ne budu ukleti i prokleti, ljudi su se bojali kletvi, pa je ona korišćena i za regulisanje međuljudskih odnosa. Iako je strana hrišćanskoj etici prastanja zla, pripisivana je u narodnom tumačenju i najvećim nacionalnim svecima kako bi se sačuval njen legitimitet u običajnoj praksi. Sveti Sava je,

navodno, prokleo čoveka da ne prohoda pre godinu dana od rođenja, kobulu što mu je prosula mleko, konja da nikad ne bude sit, jasiku da večno treperi, otavu je kletvom pretvorio u kamen, prešuo vode u Podveležju i prokleo ovo mesto da u njemu ne žive Srbi i hrišćani (Čorović, 1990). Kao pravno sredstvo, kletva se pominje i u Dušanovom zakoniku u članu kojim se sankcioniše korupcija prilikom davanja najviših arhijerejskih činova (Dušanov zakonik, 1986). U nemogućnosti da primeni odgovarajuću kaznu za ovakav prekršaj, zakonodavac žigoše prokletstvom kako postavljenog, tako i one koji su ga na ovaj način postavili na nezaduženo mesto u crkvi. Knez Lazar, prema narodnoj pesmi, poslužio se kletvom da bi povećao broj saboraca za odsudni boj na Kosovu. Kletve su bile raširene i česte u političkoj praksi srednjeg veka. Francuski kraljevi su svoje pro-

glase ojačavali omiljenim kletvama, po kojima su u narodu i dobijali svoje nadimke. Da proklinjanje može biti uspešno sredstvo za ostvarenje političkih ciljeva, govori i podatak da je Petar i Petrović Njegoš preteći kletvom uspeo da pomiri krvno zavađena bratstva Brajčić i Njegoše. Prevladavanjem parodijskog aspekta, kletve su stavljen izvan okvira službenog govora, ali se povremeno javljaju u privatnom, javnom i političkom životu. (B. J.) „Enciklopedija straha“, Ljubomir Erčić i saradnici (Službeni glasnik, 2015)